

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4593
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 401
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/4/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ & ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Εισαγωγή εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης στη δημόσια εκπαίδευση – Ζητήματα διαφάνειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων ανηλίκων και τεχνολογικής κυριαρχίας»

Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού προχώρησε, σύμφωνα με δημόσιες ανακοινώσεις, το Σεπτέμβριο του 2025, στη σύναψη μνημονίου συνεργασίας με την εταιρεία OpenAI και λοιπούς φορείς, στο πλαίσιο του προγράμματος «AI for Greece» και του «Education for Countries», με αντικείμενο την εισαγωγή εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης – μεταξύ των οποίων το ChatGPT Edu – στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ωστόσο, η εν λόγω πρωτοβουλία δεν φαίνεται να συνοδεύτηκε από προηγούμενη, ανοικτή και θεσμικά οργανωμένη διαβούλευση με την εκπαιδευτική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών, των μαθητών και μαθητριών, των συλλόγων γονέων και κηδεμόνων, καθώς και των αρμόδιων επιστημονικών και κοινωνικών φορέων. Η απουσία αυτής της διαδικασίας εγείρει ζητήματα δημοκρατικής νομιμοποίησης και κοινωνικής αποδοχής, ιδίως όταν πρόκειται για την εισαγωγή τεχνολογιών που ενδέχεται να επηρεάσουν τη μαθησιακή διαδικασία, την αξιολόγηση και τη συνολική εκπαιδευτική εμπειρία.

Ιδιαίτερη βαρύτητα προσδίδει στο ζήτημα η **από 30 Μαρτίου 2026 Ανοικτή Επιστολή είκοσι δύο (22) φορέων και ειδικών της κοινωνίας των πολιτών και της επιστημονικής κοινότητας**, μεταξύ των οποίων είναι και η Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας ως φορέας κατά τεκμήριο αρμόδιος σε θέματα Τεχνητής Νοημοσύνης και μέλος του δικτύου GAIN (Greek Artificial Intelligence Network), οι οποίοι απευθύνθηκαν στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας θέτοντας συγκεκριμένα ερωτήματα και αιτήματα διαφάνειας αναφορικά με τη συνεργασία με την OpenAI.

Στην εν λόγω επιστολή επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, η έλλειψη πρόσβασης σε κρίσιμα δημόσια έγγραφα, η απουσία επαρκούς ενημέρωσης των εμπλεκόμενων μερών, καθώς και οι δυνητικοί κίνδυνοι για την προστασία των προσωπικών δεδομένων μαθητών και εκπαιδευτικών.

Σύμφωνα με τα καταγγελλόμενα παρά την υποβολή αιτήματος από φορέα της Κοινωνίας των Πολιτών, και συγκεκριμένα την ΑΜΚΕ «Homo Digitalis» (με καταστατικό σκοπό την προώθηση και προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στον τομέα της τεχνολογίας και της κοινωνίας της πληροφορίας στην Ελλάδα), πρόσβασης στο Μνημόνιο Συνεργασίας και σε συναφή έγγραφα, μέχρι σήμερα δεν έχει ικανοποιηθεί, γεγονός που αντιβαίνει στις αρχές της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης, όπως αυτές κατοχυρώνονται τόσο στο Σύνταγμα όσο και στην κείμενη νομοθεσία.

Τα στάδια υλοποίησης του προγράμματος είναι τρία:

1. **Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών** (Οκτώβριος – Νοέμβριος 2025).
2. **Χρήση από Εκπαιδευτικούς** (Δεκέμβριος 2025 – Φεβρουάριος 2026).
3. **Χρήση από Μαθητές** (Μάρτιος – Ιούνιος 2026).

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα φέρεται ήδη να υλοποιείται και σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα βρίσκεται σε φάση σταδιακής χρήσης των σχετικών εργαλείων από μαθητές και μαθήτριες πιλοτικά σε 20 σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η εξέλιξη αυτή καθιστά επιτακτική την πλήρη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR), ιδίως ως προς την επεξεργασία δεδομένων ανηλίκων, που συνιστά κατηγορία υψηλού κινδύνου και απαιτεί αυξημένες εγγυήσεις.

Επιπλέον τίθεται το κρίσιμο ερώτημα της επιλογής αξιοποίησης κλειστού, εμπορικού συστήματος τεχνητής νοημοσύνης (Open AI), αντί λύσεων ανοιχτού λογισμικού, σε έναν νευραλγικό τομέα όπως η εκπαίδευση ανηλίκων.

Ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη (**EU AI Act**) όσο και ο ευρύτερος ευρωπαϊκός προσανατολισμός για ψηφιακή κυριαρχία **υποδεικνύουν στην εκπαίδευση και στην δημόσια διοίκηση την προτίμηση σε μοντέλα ανοιχτού λογισμικού με ανοιχτά εκπαιδευτικά δεδομένα, ανοιχτά βάρη (weights) και**

δυνατότητα ανεξάρτητου ελέγχου της αξιοπιστίας και της ορθότητας των αποτελεσμάτων και επαλήθευσης των αλγοριθμικών αποτελεσμάτων. Η χρήση κλειστών εμπορικών μοντέλων σε τομείς υψηλού κινδύνου όπως η εκπαίδευση ανηλίκων **εγείρει θεμελιώδη ζητήματα ελεγκσιμότητας, λογοδοσίας και τεχνολογικής εξάρτησης.**

Τέλος, η απουσία δημοσιοποιημένων πληροφοριών σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των σχολικών μονάδων που συμμετέχουν στο πιλοτικό πρόγραμμα, καθώς και σχετικά με τους όρους ενημέρωσης και συγκατάθεσης των εμπλεκόμενων μερών, δημιουργεί εύλογα ερωτήματα ως προς τη διασφάλιση της ισότητας, της προσβασιμότητας και της συμπερίληψης εντός του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος.

Στην ανοιχτή επιστολή επισημαίνεται δε, προς επίρρωση της κρισιμότητας των ζητημάτων που εγείρονται από το εν θέματι Μνημόνιο, ότι προσφάτως η OpenAI απασχόλησε αρνητικά τη διεθνή επικαιρότητα λόγω της σύναψης συνεργασίας με το Υπουργείο Άμυνας των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής (ΗΠΑ) για την παροχή τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης. Παρά το γεγονός ότι η εταιρία διευκρίνισε ότι η τεχνολογία της δεν προορίζεται για χρήση σε μαζική επιτήρηση πολιτών εντός των ΗΠΑ, δεν υπήρξε αντίστοιχη σαφής τοποθέτηση αναφορικά με ενδεχόμενες χρήσεις (συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων συλλογής δεδομένων) εκτός συνόρων.

Συναφώς, σύμφωνα με δημοσιεύματα, επιβλήθηκε στην OpenAI το Δεκέμβριο του 2024 πρόστιμο 15 εκατομμυρίων ευρώ από την Ιταλική Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων για παραβάσεις της που σχετίζονται με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ-GDPR), ενώ την εν λόγω χρονική στιγμή η Αυστριακή Αρχή Προστασίας Προσωπικών δεδομένων διενεργούσε έρευνα σχετικά με καταγγελίες ανάλογου περιεχομένου.

Επειδή, η ραγδαία ενσωμάτωση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης στη δημόσια διοίκηση και ιδίως στον ευαίσθητο τομέα της εκπαίδευσης συνιστά εξέλιξη με σημαντικές παιδαγωγικές, κοινωνικές, νομικές και πολιτικές προεκτάσεις.

Επειδή, ιδιαίτερα όταν αφορά στη χρήση τέτοιων τεχνολογιών από ανήλικους μαθητές και μαθήτριες, ανακύπτουν αυξημένες υποχρεώσεις διαφάνειας, λογοδοσίας και συμμόρφωσης με το ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο προστασίας θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Επειδή, η παρέμβαση με ανοιχτή επιστολή προς την ηγεσία του Υπουργείου καταδεικνύει ότι οι σχετικές ανησυχίες δεν είναι μεμονωμένες, αλλά διατυπώνονται συγκροτημένα και τεκμηριωμένα από ευρύ φάσμα φορέων αλλά και φυσικών προσώπων. Ενδεικτικά αναφέρουμε: Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού, Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΛΕΔΑ), Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών (ΕΦΜ), Ένωση Πληροφορικών Ελλάδας (ΕΠΕ), Ινστιτούτο Έρευνας Ρυθμιστικών Πολιτικών (ΙΝΕΡΠ), Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ), Homo Digitalis, Reporters United, Vouliwatch.

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Ποια είναι η ακριβής σχέση μεταξύ των προγραμμάτων «AI for Greece» και «Education for Countries»;
2. Ποιες είναι οι 20 σχολικές μονάδες που έχουν επιλεγεί για τη συμμετοχή στο πιλοτικό πρόγραμμα AI for Greece και με ποια κριτήρια επιλέχθηκαν;
3. Ποιες είναι οι βασικές λειτουργίες, δυνατότητες και περιπτώσεις χρήσεις του ChatGPT Edu στο πλαίσιο του προγράμματος AI for Greece;
4. Εξετάστηκαν εναλλακτικές λύσεις ανοιχτού λογισμικού (open-source AI models) πριν τη σύναψη της συνεργασίας με την OpenAI; Εάν ναι, ποια ήταν τα κριτήρια της αξιολόγησης και τα συμπεράσματα;
5. Προβλέπεται η συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων ή άλλων δεδομένων χρήσης της υπηρεσίας μαθητών/μαθητριών και εκπαιδευτικών στο πλαίσιο του πιλοτικού προγράμματος AI for Greece ;
6. Εάν ναι:
 - α) Ποιοι είναι οι σκοποί της επεξεργασίας;
 - β) Ποιες είναι οι νομικές βάσεις για κάθε επιμέρους σκοπό;
 - γ) Ποιες κατηγορίες προσωπικών ή άλλων δεδομένων συλλέγονται;
 - δ) Ποια είναι η διάρκεια τήρησης των δεδομένων;
 - ε) Προβλέπονται διαβιβάσεις δεδομένων εκτός Ελλάδας και εάν ναι υπό ποιες εγγυήσεις;
 - στ) Ποιος φορέας ορίζεται ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας;

ζ) Έχει συναφθεί Σύμβαση Επεξεργασίας Δεδομένων μεταξύ της OpenAI και του /των αρμόδιου/ων Υπεύθυνου/ων Επεξεργασίας; Εάν ναι, να μας δημοσιοποιηθεί.

η) Έχει διενεργηθεί Εκτίμηση Αντικτύπου στην Προστασία Δεδομένων από τον Υπεύθυνο Επεξεργασίας; Εάν ναι, ποια είναι τα βασικά της συμπεράσματα;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Παρακαλούμε να κατατεθούν τα εξής έγγραφα:

1. Το πλήρες κείμενο του Μνημονίου Συνεργασίας «OpenAI for Greece» του Υπουργείου Παιδείας με την OpenAI.
2. Οποιοδήποτε έγγραφο σχετίζεται με τη συμμόρφωση του έργου με την κείμενη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων, ήτοι του Ν.4624/2019 και του ΓΚΠΔ, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών πολιτικών προστασίας προσωπικών δεδομένων, των συμφωνιών επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων μεταξύ των υπεύθυνων επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία, εκτίμηση αντικτύπου προσωπικών δεδομένων,
3. Οποιοδήποτε έγγραφο σχετίζεται με τη συμμόρφωση του έργου με την κείμενη νομοθεσία για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημοσίου, ήτοι του Ν4961/2022 (Άρθρα 5-8).

Οι ερωτώντες βουλευτές

Παναγιού (Γιώτα) Πούλου

Βουλευτής Βοιωτίας

Θεοδώρα Τζάκρη

Βουλευτής Πέλλας

Δρ. Μιχαήλ Χουρδάκης

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης

Ραλλία Χρηστίδου

Βουλευτής Β3 Τομέα Αττικής